

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

با امام کاظم علیه السلام

در سایه قرآن

علی مختاری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

با امام کاظم (علیه السلام) در سایه قرآن

نویسنده:

علی مختاری

ناشر چاپی:

موسسه فرهنگی تبیان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	با امام کاظم(علیه السلام) در سایه قرآن
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۶	آداب تلاوت
۶	صدای زیبا و حزن آور
۷	ترتیل
۷	ارج نهادن به حاملان قرآن
۷	اشاره
۷	اهدای ثواب قرائت به معصومان
۷	شیعه و قرائت قرآن
۸	پرهیز از بحثهای بی فایده
۸	عنایت به تفسیر قرآن
۸	تفسیر واژه های مشکل
۸	بیان مصداق و مورد آیه
۹	ثواب تلاوت
۹	پاورقی
۱۰	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

با امام کاظم(علیه السلام) در سایه قرآن

مشخصات کتاب

عنوان: با امام کاظم (علیه السلام) در سایه قرآن

پدیدآورندگان: علی مختاری (پدیدآور)

نوع: متن

جنس: مقاله

الکترونیکی

زبان: فارسی

صاحب محتوا: مؤسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان

توصیفگر: تفسیر قرآن

کاظم علیه السلام

وضعیت نشر: قم: مؤسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، ۱۳۸۷

ویرایش: -

خلاصه:

مخاطب:

یادداشت: ،ملزومات سیستم: ویندوز ۹۸+ با پشتیبانی متون عربی؛ +IE۶ شیوه دسترسی: شبکه جهانی وبعنوان از روی صفحه نمایش

عنوان داده های الکترونیکی

شناسه: oai.tebyan.net/۲۹۰۱

تاریخ ایجاد رکورد: ۱۳۸۷/۱۰/۱۴

تاریخ تغییر رکورد: ۱۳۸۷/۱۰/۱۴

تاریخ ثبت: ۱۳۸۹/۶/۲۸

قیمت شیء دیجیتال: رایگان

مقدمه

امام کاظم (ع) قرآن ناطق و از ثقلین است و ارتباط آن حضرت با کتاب الهی از زاویه های گوناگون تفسیر و علوم قرآن قابل بررسی است اینک در این مجال و به اهتمام آن بزرگوار به تلاوت قرآن و ثواب تلاوت می پردازیم.

آداب تلاوت

صدای زیبا و حزن آور

عالم بزرگوار شیخ مفید (ره) می نویسد: طبق ادله گذشته، آن حضرت دانشمندترین مردم زمانه بود و بیش از همه حافظ کتاب الهی و خوش صداترین آنان در قرائت قرآن بود. هنگام قرائت، آهسته و حزن آور می خواند و می گریست و شنوندگان هم گریه

می کردند، اهل مدینه او را «زین المجتهدین» می نامیدند. [۱]. در روایتی دیگر آمده است: «و کانت قراءته حزناً» یعنی قرائت آن حضرت حزن آور بود. [۲]. به ابرهه مسیحی فرمود: «با کتاب خودت چقدر آشنایی؟ پاسخ داد: به متن و تأویل آن آگاهم، هشام می گوید: حضرت کاظم (ع) شروع کرد به قرائت انجیل، آنگاه ابرهه گفت: «حضرت مسیح این چنین می خوانند و جز او هیچ کسی چنین نخوانده است و از پنجاه سال پیش تا کنون در جستجوی چنین شخصیتی بودم» و در این هنگام، ابرهه به دست امام مسلمان شد. [۳].

ترتیل

یعنی حروف کاملاً ادا و بیان و وقوف رعایت گردد. حضرت کاظم (ع) می فرماید: از پیامبر اکرم درباره معنای «وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِیلاً» [۴] پرسیدند، در پاسخ فرمود: بینه تیاناً و لا- تثره نثر الرهل و لا تهذه هذ الشعر، قفوا عند عجائبه و حرکوا به القلوب و لا یکون هم أحدکم آخر السوره. [۵]. یعنی قرآن را واضح و کاملاً روشن بیان کن و حروفش را مانند رمل و شن هایی که باد یکبارہ می پاشد بر روی هم نریز و آن را مانند شعرخوانی پشت سر هم و با شتاب مخوان؛ نزد شگفتیهای قرآن بایستید و دلها را با آن تکان دهید و همت و نظر شما رسیدن به آخر سوره نباشد، یعنی به کیفیت پردازید نه به کمیت. [۶].

ارج نهادن به حاملان قرآن

اشاره

آن حضرت در حدیثی از جدّ بزرگوارش نقل می فرماید: خدای تعالی بخشنده است و جود را دوست دارد و کارهای عالی را دوست می دارد و از کارهای پست ناخرسند است و واقعاً از احترام به جلال الهی بزرگداشت سه گروه است: الف) ریش سفید مسلمان، ب) امام عادل، ج) آن کسی که حامل و تسلیم قرآن کریم است به گونه ای که نه اهل غلو است و نه از بار تکالیفش شانه خالی می کند. [۷].

اهدای ثواب قرائت به معصومان

علی بن مغیره به امام کاظم (ع) می گوید: پدرم از جدّ شما پرسید آیا رواست شبی یک ختم قرآن بخوانم؟ جدّ شما فرمود: هر شب. دوباره پرسید: آیا در ماه رمضان هم؟ جدّ شما فرمود: در ماه رمضان نیز، جدم عرض کرد: بلی هر چه توانستم. و برنامه پدرم این بود که در ماه رمضان چهل بار قرآن را ختم می کرد؛ و من نیز پس از پدر قرآن می خوانم بیشتر و گاهی کمتر از پدرم، کم و زیادیش بستگی داشت به اندازه فرصت و فراغت و یا کار و سرگرمی و نشاط و بیماریم و هنگام عید فطر، قرآنهایی که خوانده بودم، یک ختمش را برای رسول اکرم (ص) یکی برای علی (ع)، یکی برای فاطمه (ع) و همچنین برای هر کدام از امامان تا به شما رسید و یکی هم برای شما قرار می دادم، از هنگامی که خدا این بینش و حال را به من عنایت کرده است و در سلک پیروان شما قرار گرفته ام. حال آیا برای خودم نیز پاداشی هست؟ حضرت فرمود: پاداش تو آن است که در قیامت با آنها هستی، گفتم الله اکبر، آیا چنین اجری دارم؟ حضرت سه بار فرمود: بلی. [۸].

شیعه و قرائت قرآن

حضرت کاظم به مردی فرمود: آیا دوست داری در دنیا بمانی؟ پاسخ داد: بلی، پرسید: برای چه؟ گفت: به خاطر قرائت قل هو الله

أحد، آنگاه حضرت ساکت شد و پس از زمانی گفت: ای حفص! هرکس از دوستان و شیعیان ما بمیرد و قرآن را خوب نداند، در عالم برزخ آموزش داده می شود تا خدا به واسطه آن درجه و مقامش را بالا ببرد. زیرا درجات بهشت به قدر آیه های قرآن کریم است: به قاری گفته می شود: بخوان و ترقی کن پس او می خواند و ترقی می کند. حفص گوید: در عمرم ندیدم کسی را که از امام کاظم (ع) بیشتر خداترس و به رحمت حق امیدوار باشد و قرآن خواندنش همراه با حزن بود و گویا هنگام قرائت به شخصی خطاب می کند. [۹].

پرهیز از بحثهای بی فایده

همچنانکه امروزه، پرداختن به طرح و حل بسیاری از معماهای قرآنی، وقت گیر، کم فایده و مایه ی غفلت از اهداف اصلی قرآن کریم است، در گذشته نیز مباحثی چون مخلوق بودن یا قدیم بودن قرآن، به صورت مشکلی جنجالی درآمده بود و مایه ی درگیری و خونریزی ها و اتلاف وقت و... می شد. هنگامی که در این باره از امام کاظم (ع) نظرخواهی و گفته شد مردم در این باره اختلاف دارند برخی قرآن را مخلوق می دانند و بعضی غیر مخلوق؛ فرمود: من آنچه را آنان می گویند، نمی گویم ولی می گویم: «إِنَّهٗ کَلَامُ اللّٰهِ» قرآن سخن خداست. [۱۰]. این روش و منش باید سرمشق امروز و همیشه ما باشد، که از مباحث نظری بی فایده و مشکل آفرین بپرهیزیم.

عنایت به تفسیر قرآن

به جاست که قاری به معنی و تفسیر هم توجه نماید، در سخنان امام کاظم (ع) مواردی از تفسیر آیات بیان شده مثلاً «توبه نصوح» در آیه «یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا تُوْبُوْا اِلَی اللّٰهِ تُوْبَةً نَّصُوْحًا» [۱۱] را چنین تفسیر می فرماید: بنده به درگاه بیشترین تفسیرهای آن بزرگوار در شرح آیه هایی است که در اثبات امامت و رهبری و یا بیزاری و مذمت منحرفان از امامت نازل شده است. خدا توبه می کند و دیگر بر نمی گردد و توبه نمی شکند و براستی که محبوبترین بندگان خدا در پیشگاه حق، فریب خوردگان توبه کننده اند. [۱۲].

تفسیر واژه های مشکل

در تفسیر «الَّذِینَ هُمْ عَنْ صَیْلَتِهِمْ سَاهُوْنَ» [۱۳] - سهو در نماز را تضييع نماز می داند. [۱۴] و یا در تفسیر «اللّٰهُ الصَّمَدُ» [۱۵] می فرماید: «الصمد الذی لا جوف له» [۱۶] یعنی صمد کسی است که توخالی نیست؛ بدیهی است که اجسام همه توخالی و دارای هسته مرکزی و پروتون هستند، و طبق این تفسیر صمد یعنی غیر مادی و غیر جسم.

بیان مصداق و مورد آیه

شان نزول و یا روشن ترین مصداقهای برخی آیات، در سخنان امام بیان شده است مثل مصداق «ماء معین» که منظور از آن غیبت حضرت مهدی امام زمان (ع) است. در این آیه از انسان سؤال شده: «قُلْ اَرَاۤءَیْتُمْ اِنْ اَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ یَأْتِیْكُمْ بِمَآءٍ مَّعِیْنٍ» [۱۷] یعنی بگو: به من خبر دهید، اگر آب شما فرو رود، چه کسی آب روان برایتان خواهد آورد؟ و در توضیح «فَجَارٍ» در آیه: «كَلَّا اِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِی سَجِّینٍ» [۱۸] می فرماید: بدکاران و فاجران کسانی هستند که در حق ائمه (علیهم السلام) نافرمانی و بر آنان قلدری کردند. [۱۹]. گفتنی است که بیشترین تفسیرهای آن بزرگوار در شرح آیه هایی است که در اثبات امامت و رهبری و یا بیزاری و مذمت منحرفان از امامت نازل شده است. در معرفی مهم ترین مصداق منافقان، کسانی را نشان می دهد که به ولایت حضرت علی (ع) ایمان نمی آوردند، قرآن کریم می فرماید: «هنگامی که منافقان نزد تو آیند می گویند: «ما شهادت می دهیم که

یقیناً تو رسول خدایی» خداوند می داند که تو رسول او هستی، ولی خداوند شهادت می دهد که منافقان دروغگو هستند...» [۲۰]
این به خاطر آن است که نخست ایمان آوردند سپس کافر شدند از این رو بر دل‌های آنان مهر نهاده شده و حقیقت را درک نمی کنند. امام (ع) می فرماید: منظور منافقانی است که نخست ایمان آوردند به رسالت پیامبر (ص) و سپس به ولایت حضرت علی (ع) وصی آن حضرت کفر ورزیدند.

ثواب تلاوت

در سخنان امام (ع) ثواب و آثار تلاوت بسیاری از آیه ها و سوره ها بیان شده که نمونه هایی را مرور می کنیم: ۱- هرگاه از چیزی ترسیدی صد آیه از هر جای قرآن که خواستی، بخوان، آنگاه سه بار بگو: اللهم اكشف عني البلاء. [۲۱]. ۲- امام کاظم (ع): نسیم رحمت الهی در هر روز جمعه هزار بار می وزد، و به هر بنده ای هر چه خدا بخواهد می دهد پس هر که بعد از عصر جمعه صد بار سوره قدر را بخواند خداوند آن هزار رحمت و همانند آن را به او می بخشد. [۲۲].

پاورقی

- [۱] ارشاد مفید، ص ۲۳۵؛ بحارالانوار، ج ۴۸، ص ۱۰۲.
- [۲] کافی، ج ۲، ص ۶۰۶، به نقل از مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۱۱.
- [۳] بحارالانوار، ج ۴۸، ص ۱۰۴.
- [۴] سوره مزمل، آیه ۴.
- [۵] بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۶۳؛ مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۴۴.
- [۶] مسند الامام الکاظم (ع)، ص ۴۴، نقل از بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۲۱۵.
- [۷] بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۱۸۴.
- [۸] کافی، ج ۲، ص ۴۱۸؛ مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۸-۹.
- [۹] همان، ص ۶۰۶؛ نقل از مسند الامام الکاظم (ع)، ص ۱۱.
- [۱۰] توحید صدوق، ص ۲۲۴؛ مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۷.
- [۱۱] سوره تحریم، آیه ۷۷.
- [۱۲] تفسیر نورالثقلین، ج ۵، ص ۳۷۴؛ مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۴۲، با اندکی تفاوت.
- [۱۳] سوره ماعون.
- [۱۴] مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۴۷.
- [۱۵] سوره توحید.
- [۱۶] مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۴۸.
- [۱۷] سوره ملک، آیه ۳۰.
- [۱۸] سوره مطفین، آیه ۸.
- [۱۹] مناقب ابن شهر آشوب، ج ۲، ص ۳۵۲، نقل از مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۴۶.
- [۲۰] سوره منافقون، آیه ۳-۱.
- [۲۱] مناقب ابن شهر آشوب، ج ۱، ص ۵۵۹، نقل از مسند الامام الکاظم (ع)، ص ۴۱.

[۲۲] ثواب الاعمال، ص ۱۵۷، نقل از مسند الامام الکاظم (ع)، ج ۲، ص ۱۱.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتبع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیت های گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش‌ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه عموم و دوره‌های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران (۲۳۳۳۰۴۵) (۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده‌ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی

جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح‌های توسعه‌ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل

و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق

روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱

۵۳-۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده

است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار

شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،

هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی

اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از

پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال،

خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی

همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش

از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند

آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

